

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

**D. Bernardi Primi Clarævallensis Abbatis, Ordinis
Cisterciensium Antesignani, melliflui Ecclesiæ Doctoris
Sermones In Dominicis & Festa per annum**

Bernardus <Claraevallensis>

Index Sermonum Sancti Bernardi.

urn:nbn:de:hbz:466:1-39254

INDEX SERMONUM SANCTI BERNARDI.

In Adventu Domini.

- SER. I. **D**E Adventu Domini & sex circumstantiis eius. 1
- II. In Adventu de verbis Esaiæ ad Achaz. Pete tibi signum. 6
- III. De triplici Adventu Domini, & de septem Columnis, quas in nobis erigere debemus. 10
- IV. In Adventu Domini de duplici Adventu & studio verarum virtutum. 14
- V. De medio Adventu, & triplici Innocentatione. 17
- VI. De triplici Adventu, & Carnis resurrectione. 19
- VII. De triplici utilitate Adventus Domini. 22
- Homiliæ seu Sermones IV. De Laudibus Beatiss. Virginis Matris: in illa verba Evang. Missus est Angelus Gabriel. Luc. I. 23. & seqq.
- ## In Vigilia Nativitatis Domini.
- SER. I. In illud **JESUS CHRISTUS** filius Dei nascitur in Bethlehem Judæ. 56
- II. O Juda & Hierusalem nolite timere, cras egrediemini & Dominus erit vobiscum. 59
- III. In eadem Vigilia. 64
- IV. In eadem Vigilia. 70
- V. De responsorio Sanctificamini, in eadem Vigilia. 75
- VI. De Annuntiatione ipsius. 79

In Die Nativitatis Domini.

- SER. I. De fontibus Salvatoris. 86
- II. De tribus præcipuis Dei operibus & triplici Commixtione. 90
- III. De loco tempore & aliis circumstantiis Nativitatis. 94
- IV. Et invenietis Infantem pannis involutum. Luca 2. 97
- ## In Natali Sanctorum Innocentium.
- SER. De quatuor continuis solennitatibus, scilicet Nativitatis Domini ac SS. Stephani, Ioannis & Innocentium. 102
- ## In Circumcisione Domini.
- SER. I. Postquam consummati sunt dies octo. 104
- II. De variis eius nominibus. 107
- III. De die Octavo. 109
- ## In Epiphania Domini.
- SER. I. De verbis Apost. Apparuit Benignitas & hum. ad Tit. 3. Et de tribus Christi apparitionibus. 114
- II. De Magis, ubi exponitur illud de Canticis, Egredimini Filiæ Sion & videte Regem Salomonem. 120
- III. Ubi est qui natus est Rex Judæorum &c. Matt. 2. 122
- IV. De Circumcisione, Baptismo, & Verbo Domini ad Ioann. Sic decet nos implere omnē justitiam. Matth. 3. 126
- ## Dominica prima post Octavam Epiphaniæ.
- SER. I. De Miraculo factō in nuptiis, & de

Index Sermonum S. Bernardi.

<i>eo quod Dominus ait, Et vos similes hominibus expectantibus Dominum.</i>	128	III. <i>In festo Annunciationis.</i>	189
<i>Luc. 12.</i>		<i>Dominica Palmarum.</i>	
II. <i>De spiritualibus nuptiis in Evangelica Historia designatis.</i>	132	SER. I. <i>De tribus ordinibus obsequentium Christo.</i>	195
<i>In Conversione S. Pauli.</i>		II. <i>De Passione & processione & quatuor ordinibus processioneis.</i>	197
SER. I. <i>De persecutionibus etiam nunc Ecclesiam affligentibus & vera obedientia: in illa verba Saule Saule quid me persequeris?</i>	138	III. <i>De quinque diebus: processioneis, refectionis, passionis, Requiescentis, Resurrectionis.</i>	200
II. <i>De eodem.</i>	142	IV. <i>Sermo recens adiectus ex Biblioth. Marcianensi.</i>	204
<i>In Festo Purificationis B. Mariæ.</i>		<i>Feria quarta Hebdomadæ sanctæ.</i>	
SER. I. <i>De triplici misericordia.</i>	144	SER. <i>De Passione Domini.</i>	214
II. <i>De ordine & modo processioneis Christi in Templum.</i>	146	<i>In Cæna Domini.</i>	
III. <i>De Puero, Maria, & Ioseph.</i>	147	SER. I. <i>De Baptismo, Sacramento Altaris & Ablutione pedum.</i>	222
<i>In Septuagesima.</i>		II. <i>Sedisti ad mensam divitis, diligenter attende, &c.</i>	225
SER. I.	149	SERMO seu Meditatio <i>In vitam & passionem Domini.</i>	230
II. <i>De eo quod scriptum est; Immisit Dominus soporem in Adam.</i>	152	<i>In die Sancto Paschæ.</i>	
<i>Feria IV. Cinerum & in Quadragesima.</i>		SER. I. <i>De septem signaculis quæ solvit agnus.</i>	241
SER. I. <i>Tu cum jejunaveris unge caput tuum. Matt. 6.</i>	154	II. <i>Maria Magdalena, Maria Iacobi & Salome &c.</i>	250
II. <i>Quomodo debeamus converti ad Dominum.</i>	158	III. <i>De mersione Naaman in Iordane &c. Item de septem Apparitionibus Domini resurgentis.</i>	255
III. <i>De Ieiunio Quadragesimæ.</i>	161	<i>In Octava Paschæ.</i>	
IV. <i>De Oratione & Ieiunio.</i>	163	SER. I. <i>De fide vincente, & tribus testimoniis.</i>	260
V. <i>De triplici modo Orationis.</i>	165	II. <i>De tribus testimoniis.</i>	264
VI. <i>De Oratione Domini.</i>	168	<i>In Rogationibus.</i>	
VII. <i>De Peregrino, Mortuo, Crucifixo.</i>	170	SERMO <i>De tribus Panibus.</i>	266
<i>De S. Benedicto.</i>		<i>In Ascensione Domini.</i>	
SERMO <i>Vnicus.</i>	172	SER. I. <i>De Evangelica lectione.</i>	267
<i>In Festo Annunciationis B. Mariæ Virginis.</i>		II. <i>Quomodo ascendit super omnes cælos, ut adimpleret omnia.</i>	269
SER. I. <i>De verbis Psal. Ut inhabitet gloria in terra nostra.</i>	179	III. <i>De intellectu & affectu.</i>	272
II. <i>De septiformi spiritu in Christo.</i>	186	IV. <i>De</i>	

Index Sermonum S. Bernardi.

<p>IV. De duabus malis ascensionibus Dæmonis & primi hominis & sex bonis Christi & nostris. 277</p> <p>V. De intellectu & affectu. 284 In Festo Pentecostes.</p> <p>Sermones Tres. 291. & seqq. In Nativitate S. Joannis Baptistæ.</p> <p>SER. unic. De lucerna ardente & lucente. 303 In Vigilia SS. Petri & Pauli Apost.</p> <p>SERMO Vnicus. 309 In Festo SS. Petri & Pauli Apost.</p> <p>SER. I. 311</p> <p>II. 312</p> <p>III. Hi sunt viri misericordiæ, &c. Eccl. 44. 317 Dominica IV. post Pentecosten.</p> <p>De pugna Davidis adversus Goliath. 320 Dominica VI. post Pentecosten.</p> <p>SER. I. De Evangelica lectione, ubi turba triduo sustinens Dominum 7. panibus reficitur. 323</p> <p>II. In ead. Domin. de 7. Misericordiis. 326</p> <p>III. In ead. Dominica de 7. fragmentis Misericordiarum. 328 In Natali S. Victoris Confessoris.</p> <p>Sermones Duo. 333. & seqq. In Festo B. Mariæ Magdalenæ.</p> <p>Sermo unic. 336 In Assumptione B. Mariæ.</p> <p>SER. I. 343</p> <p>II. De Evangelica lectione, Intravit Jesus in quoddam Castellum &c. 345</p> <p>III. De eodem. 350</p> <p>IV. De eodem. 354</p> <p>V. De eodem. 358 De Virgine Deipara.</p> <p>SER. I. Ex Apoc. Signum magnum apparuit in cælo, 366</p> <p>II. De Aqueductu. 375</p>	<p>III. Sermo Epianeticus seu laudatorius ad B. Virg. 384 In Festo S. Michaelis.</p> <p>SER. I. De Angelorum erga nos officiis & nostra erga ipsos reverentia. 389</p> <p>II. Qui scandalizaverit unum de pusillis istis &c. 392 In Festo omnium Sanctorum.</p> <p>SERMONES V. De lectione Evangelica. 395 & seqq. In obitu S. Malachiæ Episcopi.</p> <p>Sermo Vnicus. 422</p> <p>SER. I. De verbis Esaiæ Vidi Dominum sedentem. 427</p> <p>II. De iisdem verbis Esaiæ. 429</p> <p>III. De iisdem verbis Esaiæ. 432</p> <p>IV. De iisdem verbis Esaiæ. 434</p> <p>V. De iisdem verbis Esaiæ. 436 In Festo S. Martini Episcopi.</p> <p>Sermo Vnicus. 443 De S. Clemente Papa & Martyre.</p> <p>Sermo Vnicus. 453 In Vigilia S. Andreae Apostoli.</p> <p>Sermo Vnicus. 456 In Festo S. Andreae Apostoli.</p> <p>SERMONES II. 459. & seqq. In obitu devoti Humberti Monachi.</p> <p>Sermo Vnicus. 468 In dedicatione Ecclesiæ.</p> <p>SERMONES VII. 473. & seqq.</p> <p style="text-align: center;">S. P. BERNARDI</p> <p style="text-align: center;">SERMONES XVII.</p> <p>In Psalmum XC. Qui habitat in adiutorio, &c.</p> <p>SER. I. De vers. 1. Qui habitat in adiutorio Altissimi, &c. 493</p> <p>II. De vers. 2. Dicet Dominus, susceptor meus es tu &c. 496</p> <p style="text-align: center;">c 3</p> <p style="text-align: right;">III. De</p>
--	---

Index Sermonum S. Bernardi.

III. De vers. 3. Deus meus sperabo in eum &c. 498 IV. De vers. 4. Scapulis suis adumbravit tibi &c. 501 V. De vers. 5. Scuto circumdabit te veritas eius. 503 VI. De vers. 6. de altera parte v. 5. non timebis, & de vers. 6. à sagitta volante &c. 505 VII. De vers. 7. Cadent à latere tuo mille &c. 508 VIII. De vers. 8. Veruntamen oculis tuis considerabis &c. 518 IX. De vers. 9. Quoniam tu es Domine spes mea &c. 525 X. De vers. 10. Non accedet ad te malum &c. 530 XI. De vers. 11. Quoniam Angelis suis mandavit. 534 XII. De vers. 12. Quoniam Angelis &c. & vers. 12. In manibus portabunt &c. 541 XIII. De vers. 12. In manibus portabunt te &c. 545 XIV. De vers. 12. & 13. In manibus portabunt &c. Super aspidem &c. 549 XV. De vers. 14. Quoniam in me speravit liberabo eum &c. 554 XVI. De vers. 17. Clamavit ad me & ego exaudiam &c. 558 XVII. De vers. 17. Longitudine dierum replebo eum &c. 560	II. De obedientia, patientia & sapientia. 507 III. De Cantico Ezechiae Regis. Ego dixi in dimidio dierum &c. 574 IV. De quaerendo Deo, & triplici vinculo quo cohaeremus Deo. al. De tripl. cohaerent. vincul. 579 V. De verb. Psalm. Propter verba labiorum tuorum ergo custodivi vias duras. 582 VI. De verbis Psalm. Custodivit Dominus omnia ossa eorum &c. al. De Cute, carne & oss. an. 584 VII. De verbis Apost. Qui gloriatur, in Domino gloriatur. 586 VIII. De diversis affectionibus vel statibus quibus anima subest Deo. 589 IX. De verbis Psalm. Audiam quid loquatur in me Dominus Deus. 593 X. De vita anima, & quinque sensibus eiusdem. 595 XI. De duplici Baptismo, & derelinquenda propria voluntate. 597 XII. In illud Eccli. 7. Memorare novissima tua &c. Al. De primord. med. & noviss. 599 XIII. In illud Psalm. 50. Miserere mei Deus secundum magnam misericordiam &c. al. de tripl. misericord. 601 XIV. In illud Sap. Sapientia vincit malitiam. seu, de 7. Donis Spir. S. contra 7. vitia. 602 XV. De eo quod scriptum est, Beatus homo qui invenit sapientiam &c. 605 XVI. De triplici genere bonorum & vigilantia super cogitationibus. 607 XVII. De triplici custodia manus linguae & cordis. 611 XVIII. De verbis Apostoli: Non est regnum
-
- S. P. BERNARDI**
ABBATIS CLARÆ-VALENTINENSIS.
 Sermones de Diversis.
SER. I. De fallacia & brevitate vitae praesentis.	565

• Index Sermonum S. Bernardi.

gnum Dei esca & potus, sed iustitia.	615	XXXVIII. In illud <i>Apost.</i> Diligentibus Deum omnia cooperantur in bonum.	671
XIX. De <i>iisdem verbis</i> , Non est regnum Dei esca, &c.	617	XXXIX. De laboribus <i>vita religiosa</i> aequanimiter ferendis.	673
XX. De <i>Verbis Domini</i> , Qui se exaltat, humiliab.	620	XL. De septem gradibus confessionis.	674
XXI. De <i>verbis libri sapientia</i> , Iustum deduxit Dominus, &c.	622	XLI. De virtute obedientia, & eius gradibus.	680
XXII. De <i>quadruplici debito</i> .	623	XLII. De quinque negotiationibus & quinque regionibus.	688
XXIII. In illud <i>Apostoli</i> : si spiritu vivimus, &c.	628	XLIII. De magnanimitate, longanimitate & unitate.	692
XXIV. De <i>multiplici utilitate verbi Dei</i> ; Beati qui audiunt verbum &c.	631	XLIV. De his in quibus <i>mysteria Christi</i> necdum videntur impleta.	693
XXV. De <i>verbis Apostoli</i> , Volo primum fieri obsecrationes &c. seu, de 4. modis orandi.	633	XLV. De <i>varia Trinitate Dei</i> scilicet & hominis.	694
XXVI. De <i>voluntate nostra divina</i> subijcienda.	637	XLVI. De <i>Virginitatis & humilitatis</i> connexione.	696
XXVII. <i>Contra vitium ingratitudinis</i> , 639		XLVII. De <i>quadruplici superbia</i> .	697
XXVIII. De eo quod legitur apud <i>Iob</i> : In sex tribulationibus liberabit te.	644	XLVIII. De <i>paupertate voluntaria</i> .	698
XXIX. De <i>triplici dilectione Dei</i> .	647	XLIX. De <i>triplici verbo</i> .	ibid.
XXX. De <i>verbis Apost.</i> Si quis edificaverit super fundam, &c. al. de ligno, sceno, & stipula.	650	L. De <i>affectionibus recte ordinandis</i> .	699
XXXI. De <i>solicita cura cogitationum</i> .	651	LI. De <i>Maria Purificatione & Christi Circumcisione</i> .	700
XXXII. De <i>verbis Apost.</i> Mihi pro minimo est ut iudicet a vobis &c.	652	LII. De <i>domo sapientia</i> , id est, <i>Virgine Maria</i> .	701
XXXIII. De <i>verbis Psalmi</i> , Quis ascendet in montem Domini &c.	654	LIII. De <i>nomimbus Salvatoris</i> .	702
XXXIV. De <i>verbis Origenis</i> .	658	LIV. De <i>Apparitione Christi</i> .	703
XXXV. De <i>vita & officio religiosorum & ipsorum praelatorum</i> .	662	LV. De <i>sex hydris spiritualibus</i> .	704
XXXVI. De <i>perfectione humilitatis</i> . al. de <i>altitudine & bassitud. cordis</i> .	665	LVI. De <i>hydris mysticis implendis triplici timore</i> .	706
XXXVII. De <i>verbis Psalm.</i> Hæc est generatio quærentium Dominum &c.	667	LVII. De <i>septem signaculis per Christum solutis</i> .	707
		LVIII. De <i>tribus mulieribus mortuum vngentibus</i> .	708
		LIX. De <i>tribus panibus hominis spiritualis</i> .	709
		LX. De <i>Christi itemque nostro descensu & accensu</i> .	ibid.
		LXI. De	

Index Sermonum S. Bernardi.

<p>LXI. De quatuor montibus ascendendis. 711</p> <p>LXII. De varia & vera sequela Christi. 712</p> <p>LXIII. De tribus mediis recuperanda Beatitudinis à Christo prescriptis. 713</p> <p>LXIV. De pretiosa vita & morte sanctorum. <i>ibid.</i></p> <p>LXV. De connectione triplicis parabole apud Matt. Simile est regnum &c. 714</p> <p>LXVI. De octo beatitudinibus oppositis totidem peccatis. 715</p> <p>LXVII. De duplicibus legis preceptis moralibus & figuratis. 716</p> <p>LXVIII. De compositione hominis exterioris soram hominibus & interioris coram Deo. 717</p> <p>LXIX. De triplici renovatione triplicis verustatis. 719</p> <p>LXX. De vigilantia & sollicitudine curanda salutis. <i>ibid.</i></p> <p>LXXI. De perfecta moralitate in duobus sita, Declina à malo & fac bonum. 720</p> <p>LXXII. De verbis Psal. 1. Beatus vir qui non abiit &c. 721</p> <p>LXXIII. De insipientia hominum non timentium nec diligentium Deum. 723</p> <p>LXXIV. De corruptione hominum. 724</p> <p>LXXV. De penitentia in mortem non differenda. 725</p> <p>LXXVI. De necessitate seu commendat. divina gratia. <i>ibid.</i></p> <p>LXXVII. De varia sorte hominum cognoscentium & non cognoscentium Deum &c. <i>ibid.</i></p> <p>LXXVIII. De differentia Tabernaculi Atrii Domus. in illud: Quam dilecta tabernacula &c. 726</p> <p>LXXIX. De voluntate Deo in omnibus subiicienda. 727</p> <p>LXXX. De multiplici unitate. <i>ibid.</i></p> <p>LXXXI. De laudatione Dei in ore peccatoris. 728</p> <p>LXXXII. De diligenti custodia cordis. <i>ibid.</i></p> <p>LXXXIII. De laude humana caute recipienda. 729</p> <p>LXXXIV. De constantia adversus Diabolum tentantem. 730</p> <p>LXXXV. De casu anima irretractabili. 731</p> <p>LXXXVI. De creatione rerum in certo pondere mensura & numero. <i>ibid.</i></p> <p>LXXXVII. De osculo sponsi seu gratia contemplationis. 732</p>	<p>LXXXVIII. De recto usu donorum Dei. 735</p> <p>LXXXIX. De osculo à sponsa desiderato, id est, Spir. S. 736</p> <p>XC. De triplici unguento compunctionis, devotionis, pietatis. 737</p> <p>XCI. De tribus emissionibus. 739</p> <p>XCII. De triplici introductione, in hortum, in cellarium, & in cubiculum. 742</p> <p>XCIII. De dentium proprietatibus ad monasticam vitam relaxatis. 744</p> <p>XCIV. De processu vita Christiana juxta Topologiam Helix lezabel fugientis. 746</p> <p>XCV. De doctrina amaritudine per predicatores temperanda. 747</p> <p>XCVI. De quatuor fontibus Salvatoris & aquis inde hauriendis. 748</p> <p>XCVII. De suavitate verbi ac ingi Christi foris duri, intus dulcissimi. 752</p> <p>XCVIII. De filiis pacis in quibus habitat Deus. 753</p> <p>XCIX. De quatuor generibus hominum calum obtruentium. 754</p> <p>C. De discrimine inter plebem & presulem. 755</p> <p>CI. De quatuor modis diligendi. <i>ibid.</i></p> <p>CII. De modo redeundi ad Deum. 756</p> <p>CIII. De quatuor gradibus quibus electorum profectus distinguitur. 757</p> <p>CIV. De quatuor impedimentis confessionis. 759</p> <p>CV. De requisitis ad iustificationem. 760</p> <p>CVI. De tribus ad agendam penitentiam necessariis. 761</p> <p>CVII. De affectibus orantium. <i>ibid.</i></p> <p>CVIII. De Spirituales minutione sanguinis. 763</p> <p>CIX. De inani splendore virtutum cavendo. 764</p> <p>CX. De Allocutione hominis ad seipsum vel animam suam. <i>ibid.</i></p> <p>CXI. De Fide vita & moribus contestanda. 765</p> <p style="text-align: center;">Sequuntur aliquot parvi Sermones. 768</p> <p style="text-align: center;">Quinque Parabolas.</p> <p>I. De pugna spirituali. 771</p> <p>II. De pugna spirituali. 775</p> <p>III. De eadem. 759</p> <p>IV. De Christo & Ecclesia. 772</p> <p>V. De Fide, Spe, & Charitate. 785</p> <p style="text-align: center;">Officium de S. Victore. 788</p> <p style="text-align: center;">Iubilus S. Bernardi Abbatis de nomine Iesu. 795</p>
--	---

S. P. BER.